

de Rechtspraak
Raad voor de
rechtspraak

mevr. mr. I.J.M. Michon-Derkzen
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Afdeling Strategie

Bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

Postadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

www.rechtspraak.nl

datum 2 maart 2026
e-mail wetgeving.rvdr@rechtspraak.nl
bijlage 1
cc Staatssecretaris Justitie en Veiligheid
onderwerp Advies initiatiefwetsvoorstel Meerouderschap

Geachte mevrouw Michon-Derkzen,

Bij brief van 26 november 2025 verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de 'Raad') advies uit te brengen over het initiatiefwetsvoorstel Meerouderschap (het 'wetsvoorstel').

HET WETSVOORSTEL

Het huidige personen- en familierecht gaat ervan uit dat een kind maximaal twee ouders heeft. Steeds vaker echter komen gezinnen voor waarin kinderen worden opgevoed door twee moeders, twee vaders of een combinatie hiervan. Met het wetsvoorstel wordt beoogd het personen- en familierecht beter aan te sluiten op deze ontwikkelingen in de samenleving. Het wetsvoorstel maakt het mogelijk dat een kind meer dan twee ouders krijgt, met een maximum van vier. Dit zorgt ervoor dat het kind vanaf de geboorte juridisch is verbonden met alle ouders. De rechter kan het ouderschap toekennen op basis van een gezamenlijk verzoek van alle betrokkenen.

Na overleg met de gerechten, adviseert de Raad als volgt.¹

---

¹ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklast van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechteren zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

ADVIES

1. Algemeen

Meeroudergezinnen lopen tegen allerlei praktische problemen aan, en hebben behoefte aan juridische bestendinging van de feitelijke situatie en de familieband die zij ervaren. Voor de Raad is dit goed invoelbaar. Niet alleen de volwassenen in die gezinnen, maar ook de kinderen hebben last van de problemen waar zij tegenaan lopen. Het wetsvoorstel biedt de mogelijkheid tot juridische bestendinging van het meerouderschap. Het valt op dat hierbij minder aandacht is besteed aan de uitvoering en het doordenken van de juridische implicaties. Zo is de vraag hoe besluitvorming tussen de verschillende ouders tot stand moet komen en hoe geschillen dienen te worden beslecht, nauwelijks uitgewerkt.

Meer ouders betekent meer risico op strijd met elkaar. Het meerouderschap kan de juridische strijd (nog) complexer maken. Binnen de rechtspraak vergt het beheersbaar houden van complexe scheidingen de laatste jaren forse inspanningen. Het zal er niet gemakkelijker op worden wanneer er vier ouders zijn met verschillende visies en wensen. Ook nu zijn al zaken bij de rechtspraak bekend met betrekking tot intentioneel (meer)ouderschap op basis van een overeenkomst waarbij reeds rond de geboorte van het kind de verhoudingen dusdanig verstoord zijn geraakt dat de rechter de beslissingen over het kind (ouderschap, gezag, hoofdverblijf, omgang) heeft moeten nemen. De juridische, sociale en emotionele gevolgen van deze kwesties voor de betrokkenen en met name het kind, stemmen de Raad niet gerust als het gaat om meerouderschap. De vraag dringt zich op of meerouderschap in het belang is van het kind of juist meer in het belang van de volwassenen om het kind heen.

2. Het belang van het kind

Bij de totstandkoming van deze wet staat het belang van het kind nadrukkelijk centraal, aldus de MvT op pag. 1. Dit klinkt onvoldoende door in de wettekst zelf: - In het voorgestelde artikel 1:213 lid 2 sub h BW is het criterium voor toekenning van ouderschap dat “*het belang van het kind zich niet tegen de toekenning verzet*”. Dit is écht een andere toets dan de beoordeling of een dergelijke toekenning in het belang van het kind is. De Raad adviseert deze bepaling aldus aan te passen, dat toekenning slechts plaats kan vinden als dit ook in het belang van het kind kan worden geacht.

datum 2 maart 2026
pagina 3 / 13

- De rechter toets het belang van het kind op basis van het meeroudercontract, terwijl slechts sprake is van een potentieel toekomstig kind. De Raad vraagt zich af hoe getoetst kan worden of een afspraak in het belang is van een kind dat nog niet bestaat. Wat in het belang van het ene kind is, niet zonder meer in het belang van een ander kind: het ene kind is het andere niet. Het toetsen van een overeenkomst over een kind waarvan de zwangerschap nog niet tot stand is gekomen, lijkt welhaast een onmogelijke taak voor de rechter.
- Of het meerouderschap werkelijk in het belang van een kind is of misschien juist niet, zal bovendien vaak pas na vele jaren duidelijk worden. In de rechtspraak worden regelmatig de problemen gezien bij kinderen en ouders waarbij het verloop van een verzorging en opvoeding er minder harmonieus aan toegaat dan waar men in de MvT vanuit gaat.

Gegeven de toch ingewikkeldere situatie dat er in plaats van twee dan drie/vier volwassenen (gezamenlijk) beslissingen moeten nemen, vindt de Raad het wenselijk dat op voorhand de Raad voor Kinderbescherming ('RvdK') onderzoek doet en advies uitbrengt aan de rechter. Verzoekers zullen de rechter met hun eigen wensen en belangen van hun plannen willen overtuigen. Inschakeling van de RvdK geeft de rechter de gelegenheid om ook vanuit de visie van een andere partij naar het belang van het kind te kijken. In het wetsvoorstel zou dit geregeld kunnen worden door naast het verzoekschrift van de wensouders tevens een schriftelijk advies van de RvdK in de procedure verplicht te stellen. Een dergelijke rol voor de RvdK ligt zelfs voor de hand als een vergelijking wordt gemaakt met de gang van zaken bij adoptie. Voor wensouders die een kind uit het buitenland wilden adopteren ligt/lag de lat een stuk hoger dan voor wensouders in het kader van meerouderschap. Eerst moesten zij een verplichte cursus van de RvdK volgen. Vervolgens moesten zij nog ook een of meerdere gesprekken met een raadsmedewerker voeren, pas daarna konden ze een beginseltoestemming krijgen.

De Raad wijst in dit verband ook op de recente rapporten van de commissie Onderzoek interlandelijke adoptie (commissie Joustra)² en de commissie Binnenlandse afstand en adoptie (commissie De Winter)³. In deze rapporten wordt nauwkeurig beschreven hoe problematisch en schadelijk het kan zijn als er over de hoofden van kinderen heen beslissingen over het ouderschap worden genomen.

---

² [Rapport Commissie onderzoek interlandelijke adoptie | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

³ [Afstand en adoptie in Nederland tussen 1956 en 1984 | Adoptie | Rijksoverheid.nl](#)

3. Beslechting van geschillen

Het meerouderschap zal geen problemen hoeven te geven zolang er sprake is van een harmonieuze gezinssituatie en de onderlinge verstandhoudingen goed zijn. In de loop van de tijd kunnen er andere behoeften ontstaan. Ook de (financiële) situatie van de ouders kan veranderen. Dat vereist telkens afstemming tussen meerdere partijen die soms tegengestelde belangen hebben. Het zal geregeld voorkomen dat de stabiliteit die als voorwaarde voor het meerouderschap geldt, niet behouden zal blijven. Met twee ouders die (na scheiding) op verschillende plekken wonen is het vaak al lastig om tot overeenstemming te komen. Dat zal hier niet anders zijn.

De regeling roept tal van vragen op hoe om te gaan met geschillen:

- Hoe moet bijvoorbeeld gehandeld worden als de drie of vier ouders geschillen gaan krijgen over de uitvoering van het gezag. Is er dan toch sprake van een rangorde tussen de ouders? Moeten bijvoorbeeld de wensen van de geboortemoeder en biologische vader eerst gevolgd worden of juist de wensen van de ouder die in een bepaalde mate de hoofdzorg heeft? Zou voor bepaalde ouders een soort van beperkt gezag moeten worden ingevoerd? Denk bijvoorbeeld aan de situatie dat één van de verschillende ouders wil/gaat verhuizen, wie moeten er dan toestemming geven voor een verhuizing?
- Betekent het bestaan van deze geschillen dat de oorspronkelijke overeenkomst niet meer in stand kan blijven, met als gevolg dat ouders uit elkaar zijn? Zijn er dan niet meer twee gezinnen maar misschien wel drie of zelfs vier huishoudens waarin een kind zou moeten opgroeien?
- Wordt een nieuwe partner van een van de ouders een (nieuwe) sociale ouder van het kind? Wat kunnen partijen daarover zelf afspreken in de meerouderschapsovereenkomst?

De Raad zou zich kunnen voorstellen dat de rechter de mogelijkheid krijgt te bepalen dat bijvoorbeeld slechts één ouder de bevoegdheid krijgt voor de dagelijkse verzorgings- en opvoedingstaken. Dit met als doel de hoeveelheid conflicten te begrenzen. Van een dergelijk model zijn in de Nederlandse geschiedenis (namelijk de voorheen bestaande voogdij en toezijnde voogdij van kinderen) en ook internationaal wel voorbeelden te vinden.

4. Gelijke behandeling vergelijkbare gezinnen

In het wetsvoorstel is ervoor gekozen (MvT paragraaf 10) om geen overgangsrecht op te nemen voor reeds bestaande meeroudergezinnen. Het is desondanks zeker niet uitgesloten dat reeds bestaande intentionele meeroudergezinnen met een beroep op artikel 8 EVRM om dezelfde juridische status zullen verzoeken. Hetzelfde geldt voor samengestelde gezinnen, die zich in zekere zin in een vergelijkbare situatie bevinden. Dit betekent niet alleen extra werk voor de rechtspraak, maar kan ook leiden tot problemen in de uitvoering van de regeling. Met de keuze om geen overgangsrecht in het wetsvoorstel op te nemen heeft de wetgever nou juist willen voorkomen dat deze problemen in de uitvoering ontstaan.

5. De meerouderschapsovereenkomst

De regeling van de meerouderschapsovereenkomst, zoals neergelegd in artikel 214, roept een aantal vragen op:

- Onduidelijk is of voor het nemen van gezagsbeslissingen tussen meerouders, de instemming van alle ouders of de meerderheid van de ouders vereist is; kan één van de meerouders diens veto uitspreken of geldt het principe van 'de meeste stemmen gelden'? Dienen daarover afspraken te worden gemaakt in de meerouderschapsovereenkomst?
- De afspraken in de meerouderschapsovereenkomst zijn niet afdwingbaar, dus geven een soort van schijnzekerheid. Ten tijde van de totstandkoming van de overeenkomst zal dit niet direct een issue zijn, maar later kunnen over de gemaakte afspraken discussies tussen ouders ontstaan. Dit zal leiden tot een verharding van de conflicten.
- De MvT gaat niet in op de situatie dat de overeenkomst niet positief wordt beoordeeld door de rechter. Aangenomen mag worden dat dan standaard hoger beroep kan worden ingesteld. Daarmee wordt het ouderschap uitgesteld, terwijl de overeenkomst maar drie jaar geldig is (artikel 216 lid 1). Hoe om te gaan met de situatie dat één van de stellen al uit elkaar is gegaan voordat het hoger beroep wordt behandeld? De praktijk blijkt altijd weer weerbarstiger dan tevoren bedacht.
- De ouders in spe moeten een overeenkomst opstellen die voldoet aan de vereisten van artikel 1:214 BW. Te verwachten dat deze overeenkomsten zullen verworpen tot standaard invulmodellen. Zo leert althans de ervaring met de ouderschapsplannen. Is hier een waarborg te creëren voor 'authenticiteit'?

6. Kosten van het kind

De MvT biedt weinig helderheid over hoe daadwerkelijk de verdeling van de kosten van de zorg en opvoeding van een kind dient te worden georganiseerd. Het meerouderschap kan ook fiscale gevolgen hebben (zie paragraaf 9). De Raad wijst hierbij op het volgende:

-De wensouders moeten in de meerouderschapsovereenkomst afspraken maken over de verdeling van de kosten van de verzorging en opvoeding van het kind, maar in het wetsvoorstel wordt dit verder niet uitgewerkt. De ervaring met het opstellen van ouderschapsplannen is dat er over de kosten vaak maar hele simpele afspraken worden gemaakt, bijvoorbeeld enkel opname van een te betalen bedrag in het ouderschapsplan of de afspraak dat ieder van de partijen de kosten draagt van verzorging bij hen thuis met een marginale afspraak over de kosten die het verblijf overstijgen. De kans is groot dat dit bij de meerouderschapsovereenkomsten niet anders zal gaan, en dat ook daar dus regelmatig slechts marginale afspraken zullen worden gemaakt. De vraag is of een dergelijke overeenkomst met marginale afspraken de rechterlijke toets kan doorstaan.

-Te voorzien valt dat met het opgroeien van de kinderen hun ouders wisselingen in inkomen zullen ondervinden. De systemen en beoordelingsmethodieken van de rechtspraak zijn gebaseerd op de aanwezigheid van twee ouders (en eventueel stiefouders). De berekening van kinderalimentatie zal in een situatie van meerouderschap zeer complex zijn. Hoe moet de behoefte aan een bijdrage van een kind met meer ouders berekend worden? In de huidige systematiek wordt gekeken naar het gezinsinkomen ten tijde van het huwelijk/de samenleving. Hoe ziet het gezinsinkomen eruit als er vier of drie ouders zijn? Als de behoefte van het kind aan een bijdrage is vastgesteld, hoe zou dan vervolgens de draagkracht verdeeld moeten worden over de ouders die de bijdragen moeten betalen? De Raad verzoekt de wetgever op dit punt helderheid te bieden.

7. IPR- aspecten

Aspecten van internationaal privaatrecht hoeven ingevolge artikel 214 niet te worden opgenomen in de overeenkomst, terwijl deze op verschillende gebieden wel relevant zijn. De Raad verzoekt u hieraan meer aandacht te besteden in het wetsvoorstel.

Op het moment van het tot stand komen van de overeenkomst, is van belang dat (bijvoorbeeld) duidelijk is welke nationaliteiten betrokkenen hebben op dat moment en of er sprake is van een verblijfstitel. Op grond daarvan kan de rechter de

datum 2 maart 2026
pagina 7 / 13

overeenkomst beter beoordelen en nadere vragen stellen over de bedoeling van het ouderschap. Zijn (een deel van) de ouders voornemens in het buitenland te gaan wonen? Is het de bedoeling dat het kind in Nederland wordt geboren? Als een van de ouders een andere nationaliteit heeft zal het kind verschillende nationaliteiten kunnen hebben. Dit kan weer gevolgen hebben voor een naamskeuze op grond van artikel 1:5 lid 6 BW.

Erkenning in buitenland

Meerouderschap zal in het buitenland vaak niet erkend worden. Stel dat een juridische ouder met het kind naar een land verhuist waar het meerouderschap niet wordt erkend, wat betekent dit voor de positie van die ouder ten opzichte van het kind en wat betekent dit voor het kind?

Meerouderschap zal overigens ook tot problemen (aan de grens) kunnen leiden. Die problemen zijn reëel en worden nu ook bijvoorbeeld door duomoeders in bepaalde landen ervaren. Beoogde meerouders zullen zich hiervan niet altijd bewust zijn.

Naam

Van de vier ouders moet er één naam of een gecombineerde naam worden gekozen (artikel 1:5 lid 6 BW). Het kan dus zijn dat het kind een gecombineerde geslachtsnaam heeft van twee niet-biologische ouders. De vraag is of dit in het belang is van het kind. Artikel 3 en 7 van het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind en General Comment 7 (dat ziet op de vroege kinderjaren) bieden het kind bescherming inzake zijn belang bij een nationaliteit, naam, maar ook verzorging en opvoeding door zijn ouders en het recht om zijn afstamming te kennen. Het is de vraag of het voorgestelde artikel 1:5 lid 6 BW daarmee in overeenstemming is en de geslachtsnaam niet op zijn minst één naam van één van de biologische ouders dient te zijn.

Ontbreken verblijfsrecht ouder

In hoeverre kan er waarde worden gehecht aan de verklaring van een betrokkene dat diens verzoek om toekenning van het ouderschap niet wordt gedaan met het oogmerk om verblijfsrecht in Nederland te verkrijgen (artikel 1:213 lid 2 onder g BW)? Dit kan niet worden gecontroleerd, noch kan dit later tot een herziening van de gegeven toekenning leiden. Volgens de MvT hoeft het ontbreken van verblijfsrecht niet te leiden tot afwijzing van het verzoek, omdat ook ouderschap kan worden vormgegeven met het verblijf van ouders in verschillende landen, als uit de overeenkomst maar blijkt dat er goede afspraken zijn. Echter, als de meerouderschapsovereenkomst niet wordt erkend in het buitenland, is het op voorhand een wassen neus om deze goed te keuren als naast de ouder(s) in Nederland de andere ouder(s) van het kind in het buitenland verblijven.

8. Beëindiging ouderschap

Het ouderschap ingeval van meerouderschap kan door een uitspraak van de rechtbank op verzoek van het kind worden beëindigd als een ouder niet de biologische ouder is (artikel 220 lid 2 BW). De genoemde termijn (tot drie jaren na meerderjarigheid) sluit niet aan bij de huidige jurisprudentie over de termijnen in zaken met betrekking tot afstamming en adoptie. Deze worden doorgaans (met zeer ruime overschrijdingen) buiten toepassing verklaard met een beroep op 8 EVRM. Het kind is tot zijn 21^e vaak sociaal, emotioneel en financieel nog volledig afhankelijk van zijn ouders en daardoor in het algemeen nog niet in staat tot het indienen van een verzoek tot beëindiging van het meerouderschap. De Raad is daarom van mening dat het voor een kind ook mogelijk moet zijn om op latere leeftijd het meerouderschap te beëindigen.

9. Gevolgen voor andere regelingen: rechtsonzekerheid

Met het voorgestelde artikel 1:3a BW worden in feite direct alle regelingen aangepast, tenzij in die andere regels begrenzings zijn aangepast. Op het eerste gezicht lijkt dit overzichtelijk. Maar het heeft als consequentie dat, als nodig was geweest dat die oudere regelingen begrensd waren om de werking van dit toekomstige artikel te voorkomen, dit niet meer mogelijk is. Terwijl de wetgever of opsteller van een regeling die in het verleden is opgesteld geen rekening heeft kunnen houden met dit wetsvoorstel. Om te voorkomen dat er onbedoelde negatieve neveneffecten ontstaan, wordt geadviseerd om het andersom te doen, en een limitatieve opsomming in een wetsartikel op te nemen op welke artikelen deze regel wél van toepassing is. Dat maakt het voor de uitvoerenden in de praktijk evident overzichtelijker. Zo lijken er bijvoorbeeld gevolgen te zijn voor bijvoorbeeld de Paspoortwet, de Wet op de geneeskundige behandelovereenkomst, de Wet op de kinderopvang en mogelijk andere fiscale regelingen. (De algemene bepaling van artikel 1:3a valt overigens niet te rijmen met artikel 1:217 lid 2 BW, waarin de artikelen 1:253n en 1:253o BW expliciet van overeenkomstige toepassing worden verklaard, wat juist laat zien dat een begrenzing van 1:3a BW wenselijk is.)

Naast het advies om een limitatieve opsomming op te nemen vraagt de Raad aandacht voor de zinsnede in artikel 3a 'indien in het concrete geval redelijk en passend is'. Iedere keer zal dus afgewogen moeten worden (door wie?) of het meerouderschap in de context van andere regelingen toepassing krijgt. De inhoud

van artikel 1:3a BW en de toelichting daarop in de MvT zorgen voor grote onduidelijkheid over de toepasselijkheid van tal van artikelen. Dit is een te open norm, met een groot risico op onduidelijkheid en discussies.

10. Verantwoordelijkheid wetgever

De vele onderwerpen die in het wetsvoorstel niet zijn uitgewerkt maken dat er veel op het bordje van de rechter komt te liggen. De Raad is van mening dat de wetgever hier steken laat vallen. Het gaat de rechtsvormende taak van de rechter te buiten om zelf te komen tot de criteria waaraan de beslissingen moeten worden getoetst die betrekking hebben op het tot stand komen van meerouderschap en de uitoefening van het meeroudergezag. Niet nader uitgewerkte beoordelingscriteria leggen een zware rechtsvormende taak bij met name de rechter in eerste aanleg, die de eerste beslissing zal moeten geven. Zoals de taak nu aan de rechter is opgedragen, zal die beoordeling met name afhangen van de casuïstiek per zaak. Uiteindelijk zal er in de loop van de tijd in combinatie met hogere rechtspraak een vaste jurisprudentielijn ontstaan. Tot die tijd is het de vraag of er sprake kan zijn van rechtszekerheid.

WERKLAST

De Raad verwacht een stijging van de werklast van de rechtspraak. Er wordt een mogelijkheid geïntroduceerd voor meeroudergezinnen voor het indienen van een verzoek tot meerouderschap. Deze wijziging zal leiden tot nieuwe zaken. De werklast is voorzien **op structureel € 657.000** per jaar (afgerond). Hieronder volgt een toelichting van de belangrijkste wijzigingen.

Het wetsvoorstel stelt meeroudergezinnen in de gelegenheid om een verzoek in te dienen voor meerouderschap en -gezag. In plaats van twee ouders kunnen dan maximaal vier ouders belast zijn met het gezag en/of juridisch ouder zijn. Uit de MvT en de aanbiedingsbrief blijkt dat verwacht wordt dat er zo'n 200 meeroudergezinnen gebruik zullen maken van deze mogelijkheid. Het wetsvoorstel kan ook potentieel leiden tot meer geschillen omtrent gezag, zoals hierboven op verschillende plaatsen aangegeven. Immers, er zijn meer personen met het gezag belast. Over veel zaken rond de verzorging en opvoeding van een kind kunnen betrokkenen van mening verschillen waardoor geschillen kunnen ontstaan. Het is echter (nog) niet mogelijk om in te schatten hoe vaak men in dit soort situaties ook de gang naar de rechter zal maken.

datum 2 maart 2026
pagina 10 / 13

Totale werklasterconsequenties (afgerond)	
	Structureel
Mutatie als gevolg van aantallen	€ 286.000
Mutatie als gevolg van prijseffecten	€ 371.000
Totale effect wetsvoorstel	€ 657.000

IT-GEVOLGEN

De Raad wijst erop dat het Besluit gezagsregisters moet worden aangepast naar aanleiding van het wetsvoorstel. Er is tijd gemoeid met het realiseren van de benodigde (technische) aanpassingen van het Centraal gezagsregister. Dit zal ook met kosten gepaard gaan. Kosten en doorlooptijd zullen in kaart gebracht worden op het moment dat het aangepaste Besluit gezagsregisters in concept gereed is.

CONCLUSIE

De Raad voor de rechtspraak heeft ernstige bezwaren tegen het wetsvoorstel. De Raad adviseert u dit wetsvoorstel niet in te dienen.

TOT SLOT

Indien na het uitbrengen van dit advies het Wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastergevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het Wetsvoorstel, stelt de Raad er prijs op als hij geïnformeerd wordt over de indiening van het Wetsvoorstel bij de Tweede en de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wetstekst in het *Staatsblad*. Ook eventuele nadere regelgeving volgend op dit Wetsvoorstel met gevolgen voor de rechtspleging valt binnen het adviesrecht van de Raad. Voor zover van toepassing, ontvangt de Raad graag een adviesaanvraag voor deze nadere regelgeving.

datum 2 maart 2026
pagina 11 / 13

Hoogachtend,

mr. R.C.C. van Leest
Lid Raad voor de rechtspraak

BIJLAGE: WETSTECHNISCH EN REDACTIONEEL COMMENTAAR

Eisen aan toekenning ouderschap (artikel 1:213 BW)

-Volgens artikel 1:213 BW kan het ouderschap alleen worden toegekend als er sprake is van in ieder geval de geboortemoeder, de biologische ouder van het kind en de levensgezel van een van de voornoemde personen. De biologische ouder wordt hier gezien als: de zaaddonor, naar wordt aangenomen. Dat betekent dat ook een eiceldonatie van een moeder aan de geboortemoeder kan worden gezien als een biologische moeder. In theorie zou er dan een gezin kunnen worden gevormd met drie of vier moeders die daarbij gebruikmaken van een zaaddonor die geen deel wil uitmaken van het intentionele gezin. De MvT zou het begrip biologische ouder nader kunnen invullen.

-T.a.v. de in artikel 1:213 lid 2 sub a, onder 3 BW gebruikte term 'levensgezel' wordt verzocht om die duidelijk te definiëren. In de toelichting wordt gesproken over dat het bij het verzoek zou moeten gaan om maximaal vier personen in twee gezinnen, waarbij continuïteit voorop zou moeten staan. Voorgesteld wordt om er dan zoiets van te maken als 'de levensgezel, die een duurzame samenlevingsrelatie op hetzelfde BRP-adres heeft met een van voornoemde personen'. In dit verband zij erop gewezen dat de eis van twee huishoudens die artikel 1:213 lid 2 sub d BW stelt, een afwijking is van de huidige wetgeving kent het huwelijk die geen samenwooneis kent.

-Waar in artikel 1:213 lid 2 sub b BW wordt gesproken over de instemming van alle betrokkenen met de toekenning van het verzochte ouderschap, rijst de vraag hoe het zit met minderjarige ouders en met onder curatele gestelde ouders?

-In artikel 1:213 lid 2 sub f BW staat dat de geboortemoeder moet verklaren dat zij nog niet zwanger is van het kind. Maar wat is de consequentie als dit niet klopt? En hoe wordt dat getoetst? Hoe wordt gecontroleerd dat iemand niet al tijdens de rechterlijke beoordeling in verwachting is? In overweging wordt gegeven om de

datum 2 maart 2026
pagina 12 / 13

verplichting op te leggen om een recente medische verklaring/bewijs van non-zwangerschap af te laten geven.

Vereisten van de meerouderschapsovereenkomst (artikel 1:214 BW)

Onderdeel b vereist een afspraak over de hoofdverblijfplaats van het kind. In verband met het in twee gezinnen leven van het kind is het wenselijk dat de ouders afspreken bij welke ouder(s) het kind zijn hoofdverblijf heeft en daarmee zijn adres in de Basisregistratie personen. Het woord 'wenselijk' zou vervangen kunnen worden door 'belangrijk' of 'noodzakelijk'. Voor allerlei beoordelingen (bevoegdheid rechter, inzet jeugdzorg) is de hoofdverblijfsplaats van het kind van belang.

253a-geschillen over gezag

Het meerouderschap leidt tot meeroudergezag. Fundamentele zaken zoals inenten, religie en schoolkeuze kunnen een uitdaging zijn om het over eens te worden. Een ouder die als enige van de drie of vier ouders tegen een bepaalde keuze is, staat alleen. Kan deze ouder zich beroepen op artikel 1:253a BW?

Erfrecht

De implicaties van de toevoeging aan artikel 4:11 BW van de zin 'In geval van meerouderschap worden onder volle zusters of volle broers verstaan de kinderen met al dezelfde ouders' zijn moeilijk te overzien. Vermoedelijk kunnen er onbedoelde consequenties zijn, bijvoorbeeld als twee ouders van kinderen later een meerouderschap aangaan ten aanzien van een ander kind.

Administratief proces geboorteaangifte en herroeping

De griffier stuurt de beschikking 'gerechtelijke toekenning van ouderschap' naar de woongemeente van de geboortemoeder. Dit is geen garantie dat het bij de geboorteaangifte ook goed gaat. Als de geboortemoeder verhuist en het kind in een andere gemeente wordt geboren, moet daar aangifte worden gedaan en daar is men niet bekend met de beschikking van de rechtbank. Dit levert een risico op voor verkeerd opgemaakte geboorteakten (en zelfs fraude). De wet zou een verplichting moeten bevatten tot het overleggen van de beschikking bij de aangifte (net zoals in artikel 1:198 lid 1 onder b BW ten aanzien van de verklaring van het College donorgegevens kunstmatige bevruchting).

In artikel 219 lid 3 BW wordt artikel 1:215 BW van overeenkomstige toepassing verklaard. Dat lijkt niet logisch als het kind intussen is geboren. De beschikking moet naar de geboortegemeente van het kind, daar is de geboorteakte opgenomen in het geboorteregister en daar moet de latere vermelding aan worden toegevoegd dat het meerouderschap is herroepen.

datum 2 maart 2026
pagina 13 / 13

Aantekening in gezagsregister

Voor personen die niet van rechtswege ouder van het kind worden, is het ouderschap (en daarmee het gezag) een gevolg van de rechterlijke uitspraak (MvT pag. 13). Hoewel niet expliciet aangegeven in het wetsvoorstel mag ervan uitgegaan worden dat de gerechtelijke toekenning van het ouderschap in het gezagsregister moet worden opgenomen.

Varia

In de MvT (pag.22) wordt een toelichting gegeven op wijzigingen van de artikelen 800 Rv en 810 Rv. In de wettekst zelf ontbreken de aanpassingen van deze artikelen.

In de MvT (pag. 3) staat onder 'Verskil ouderlijk gezag en juridisch ouderschap': 'Voor vrouwenparen ontstaat juridisch ouderschap binnen het huwelijk of geregistreerd partnerschap ook van rechtswege, mits gebruik is gemaakt van een niet bij de ouders bekende donor.' Deze zinsnede zou ook moeten vermelden 'en bij de geboorteaangifte de verklaring daaromtrent is overgelegd'.